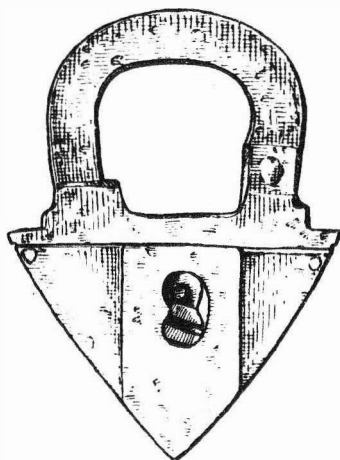

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1979

BRNO 1981

Wir deckten den ursprünglichen Eintritt in die Burg ab, der durch eine halbkreisförmige Bastei geschützt war, in Richtung eines Angriffes auf einer mächtigen gemauerten Basis errichtet. Wir erfassten auch den Verlauf des östlichen Walles der Vorburg / Burg I / und den Pfeiler vermutlich einer Brückenkonstruktion. Durch die Sondage beglaubigten wir das System der Stütz Pfeiler der eigentlichen Burg und Vorburg.

Bei der Grabung des suterrainen Traktes und in den Sonden auf dem Burghof II stiessen wir in einer Tiefe von rund 6 m auf Schichten mit Keramik aus der 1. Hälfte des 13. Jahrhunderts und in einem Falle stellten wir in einer Schicht oberhalb des Liegenden auch latènezeitliche Keramik /?/ fest.

In dem gefundenen archäologischen Material überwiegt Keramik /besonders dann aus dem jüngeren Zeitabschnitt der Burgexistenz - 16. - 17. Jahrhundert/, ferner dann eiserne Gegenstände, Fragmente von Glasprodukten und sehr wenig architektonische Bruchstücke.

Die dritte Grabungssaison brachte eine Reihe neuer Erkenntnisse, einerseits die alleinige Architektur der Burg und andererseits die Lösung der Fragen der älteren Besiedlung der Lokalität, respektive die Entstehung der alleinigen Burg betreffend.

NÁLEZ FRAGMENTU RENESANČNÍHO PORTÁLU V GOTTWALDOVĚ

/okr. Gottwaldov/

Jiří Kohoutek, Oblastní muzeum jihovýchodní Moravy - Gottwaldov

V srpnu 1979 proběhl menší záchranný výzkum v Gottwaldově - Zlíně na ploše staveniště nové telegrafní ústředny. Lokalita se nachází na parcele č. 306/1 severozápadním směrem od náměstí Míru.

Při průzkumu destrukce suterrénního traktu domu čp. 163 byly objeveny tři architektonické články, druhotně použité ve zdivu sklepa.

Nejzajímavější je nález pískovcového fragmentu ostění z portálu, který je charakterizovaný profilem oblounu a ploché lišty. Tyto znaky jsou typické pro přechod z pozdněgotického období do renesance.

V 1. pol. 16. stol. probíhá přestavba malenovického hradu za Tetouru z Tetova, kteří jsou také majiteli zlínského panství. Je tedy nanejvýš pravděpodobné, že se podíleli také na výstavbě samotného Zlína, a proto můžeme nalezený fragment datovat do 1. pol. 16. století.

Fund des Fragmentes eines Renaissanceportales in Gottwaldov /Bez. Gottwaldov/. Bei der Rettungsgrabung in Gottwaldov /- Zlín auf Parzelle Nr. 360/1 im Stadtzentrum, fand man ein Sandsteinbruchstück eines Portalgewandes aus der 1. Hälfte des 16. Jahrhunderts. Der Fund hängt vermutlich mit der Bautätigkeit der Herren von Tetov in der 1. Hälfte des 16. Jahrhunderts zusammen, als in einem ähnlichen Stil die nahe Burg Malenovice umgebaut wurde.

STŘEDOVĚKÉ NÁLEZY Z UHERSKÉHO BRODU

/okr. Uherské Hradiště/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Počátkem roku 1979 byla hloubena základová jáma pro nový dům kultury v Uherském Brodě. Stavba zaujala celou severovýchodní frontu "Horního" náměstí, tj. prostor mezi výpadovou silnicí k Prakšické /severní/ bráně a dále na Prakšice - Velký Ořechov - Gottwaldov - Zlín a areálem dominikánského kláštera. Na celém staveništi se nám podařilo zachytit a částečně prozkoumat 14 objektů z období 13. - konce 18. století. Závažným příspěvkem k poznání architektonického vývoje města byl nález dvou zemnic, které přesahovaly dnešní stavební linii a z velké části zasahovaly pod dlažbu chodníku. Tato okolnost způsobila, že oba objekty nemohou být do ukončení stavby prozkoumány, neboť na chodníku je položena jeřábová dráha. Jejich umístění ve střední části dvou ze šesti dnešních parcel severovýchodní fronty náměstí spolu s jejich datováním do 13. stol. /u zbylých čtyř parcel můžeme jejich existenci předpokládat vzhledem k tomu, že zde nešel výkop až na linii zástavby/ ukazuje, že se jedná o původní parcely a dispoziční zástavby z doby, kdy město bylo budováno jako hrazené podle jednotné urbanistické koncepce. Analogické členění se zemnicemi, které předcházejí románskou zděnou zástavbu, známe z Mostu¹, Prahy², Tábora³ a Olomouce⁴.

Mimořádně závažný nález poskytla i odpadní jáma z konce 18. století, která vznikla po rozsáhlém

požáru města v době, kdy v letech 1795 - 1804 byla asanována celá severovýchodní část náměstí. Doba dokončení jednotlivých budov byla doložena datací nad vchody. Samotná jáma obsahovala rozsáhlý soubor semen pěstovaných i planých rostlin, stavební rum a ohořelá dřeva. Vše nasvědčuje tomu, že byla zasypána při bourání předchozí zástavby, tj. v letech 1790 - 1795. V dosud ne zcela zpracovaném botanickém materiálu⁵ zaujme unikátní nález semen rajských jablíček, dokládající v současnosti jejich nejstarší výskyt ve střední Evropě. Velké množství získaného materiálu bezpečně dokládá jejich intencionální pěstování.

Poznámky:

- 1 J. Klábště, - T. Velimský, Mostecká zemnice 13. století, Arch. Hist. 3, 1977, 121 - 130.
- 2 L. Hrdlička, Referát Liblice, 1979.
- 3 M. Drda, Archeologický výzkum čp. 279 v Táboře, AR XXX, 1978, 76 - 86.
- 4 P. Michna, Archeologický průzkum historického jádra města Olomouce, ul. Barvířské, Arch. Hist. 2, 1976, 271 - 282.
- 5 Za informaci děkuji RNDr. E. Opravilovi. Rozsáhlý dokladový materiál se dosud laboratorně zpracovává. Souborná zpráva bude publikována v PV 1980.

Mittelalterliche Funde aus Uherský Brod / Bez. Uherské Hradiště/. Beim Baue eines neuen Kulturhauses in Uherský Brod hat man die ursprüngliche Erdhütten-Stadtverbauung aus dem 13. Jahrhundert erfasst. Gleichzeitig gewährte er den ältesten Beleg vom intentionalen Anbau der Tomaten in Mitteleuropa aus dem letzten Jahrzehnt des 18. Jahrhunderts.

ZANIKLÉ STŘEDOVĚKÉ TVRZE VE VLACHOVICÍCH

/okr. Gottwaldov/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

V rámci soupisu moravských hradů a tvrzí byly zaměřeny obě středověké fortifikace ve Vlachovicích. Prvá z nich leží v severozápadní části obce ca 200 m severně od místního kostela. Vybudována byla na prudkém svahu, od něhož je oddělena podkovovitým, 3 m hlubokým příkopem. Ten na východní straně nad prudkou strží, klesající k Vláře, chybí a je nahrazen dvojitou terasovitou úpravou. Vlastní sídelní areál je kruhový o průměru 32 m. Datování je obtížné, i když celý povrch je obděláván /zelinářská zahrada/. Ojedinelé střípky pochází zřejmě z XIII. až XIV. stol.

Druhý objekt se nachází při jižním okraji obce, západně od silnice Bohuslavice nad Vláří - Vrbětice - Vlachovice. Položen je v inundační nivě Vláry. Areál tvrze je obdélníkový se zaoblenými rohy /53 x 42 m - koruna; u paty o 4 - 6 m na každé straně širší/ a je obehnan 6 - 14 m širokým, původně vodním příkopem. Podle místní tradice zanikla tato tvrz za třicetileté války.

Mittelalterliche Wüstungen von Festen in Vlachovice / Bez. Gottwaldov/. Im Jahre 1979 wurden beide Festen in Vlachovice vermessen. Die erste von diesen, vermutlich die ältere, befindet sich im nordwestlichen Teil der Gemeinde auf einem steilen Abhang, die zweite, jüngere am südlichen Gemeinderand in der Vlára - Talflur.

STŘEDOVĚKÉ NÁLEZY Z ALBRECHTIC

/okr. Karviná/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Okresní vlastivědné muzeum v Českém Těšíně dokončilo v červenci 1979 výzkum na parcele č. 1094/24 - u mošišťny. Vedením výzkumu byl pověřen Č. Valošek. Získaná stratigrafická situace ukázala, že pod ornici /30 cm/ a pod povodňovými hlinito-písčitými nánosy /70 cm/ se nachází 25 cm mocná vrstva černo-

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1979

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulík
Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: doc. Dr. B. Klíma, A. Malinková, A. Šik
Na titulním listě: závěsný zámek ze středověkého hrádku Kepkova
Tisk: Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejné